

Zveza koroških partizanov sporoča,
da je

muzej pri Peršmanu

zopet odprt od 1. maja do 31. oktobra
vsak dan razen ponedeljka od 9. do 18. ure.

Obisk priporočamo predvsem zato, ker je tam
dokumentirano trpljenje in borba koroških
Slovencev v nacistični dobi.

Prof. Franc David v pokoju

Tudi institucije morajo v pokoj. To dejstvo je morala vzeti Slovenska gimnazija na znanje. Pretekli teden je namreč eden njenih dolgoletnih stebrov, profesor za matematiko, fiziko in občasno tudi ročno delo, administrator Franc David stopil v zasluženi pokoj. Bil je zares institucija, živel je za to šolo in z njo. V petek dopoldne so ga dijaki, profesorji in nekdanji kolegi spremljali v pokoj, mu na pot dali dosti nauk,

napotkov, želja in receptov (tudi v vezani obliki), vsi pa so čutili, da jih je zapustil pedagog in kolega, kot jih je malo.

V imenu šole je spregovoril ravnatelj dr. Vospernik, prof. Oraže v imenu stanovskega zastopstva in inšpektor dr. Feinig za šolsko oblast. Novopečenemu upokojencu želi tudi uredništvo SV vse najboljše v novem stanu. Ad multos annos, poeta laureatus!

Neofašisti odprto zahtevajo slovenska in hrvaška ozemlja

Po zmagi desnega bloka v Italiji, ki je prvič v povojni zgodovini omogočil neofašistom vstop v vlado, so politični opazovalci sicer pričakovali zaostretev notranjepolitičnih trenj v državi. Da pa bojo neofašisti, in to predvsem tržaški, zahtevali revizijo osimskih sporazumov ter „vrnitev“ pomembnih delov Slovenije in Hrvaške pod rimsko oblast, pa ni začudilo le italijanske javnosti, ampak precej pretreslo tudi mednarodno politično srenjo. Saj bi nasilna revizija meja (drugačna sploh ni pojmijliva)

pomenila začetek nepojmljive politične, gospodarske in vojaške destabilizacije stare celine.

Pritisk na Slovenijo je začela Berlusconijska stranka Forza Italia z izjavo njenega tržaškega tajnika Luigija Caligarisa prejšnjo sredo, da mora Italija preprečiti vstop Slovenije v EU. Tržaški neofašistični poslanec Mirko Tremaglia pa je šel še dalje in je v intervjuju za milanski dnevnik Corriere della Sera takole razgalil svoje načrte: Slovenija in Hrvaška nimata vstopa v Evropsko uni-

jo. Izničiti je treba osimski sporazum in Istra ter Dalmacija vse do Dubrovnika (Ragusa) sta italijanski. Tremaglia je zahteval, da more Italija do „Slovenije zavzeti ostra nasprotovanja stališča“ in da mora izničiti celotni osimski sporazum, s katerim sta svojčas Italija in Jugoslavija uredili medsebojne meje in ki sedaj polnomočno velja tudi med Slovenijo in Italijo. Istra in Dalmacija sta po Tremaglijevem prepričanju zasedeni ozemlja, ki ju je treba odrešiti in kamor se imajo tisti, ki so bi-

li izgnani, pravico vrniti. Tremaglia je mislil na tako imenovane ezule, Istrane, ki so se v začetku petdesetih tudi pod vplivom italijanske propagande izselili v Italijo.

Scenarij Tremaglie je močno odmeval. Demokratične stranke in tudi Severna liga so nevarno igrice neofašista, ostro zavrnile, ker da neofašistične vizije urejanja meddržavnih odnosov silijo Italijo v izolacijo in v balkanski konflikt. Južni Tirolci so takoj vključili Avstrijo v celotno zadevo, Slovenija pa je ostala hladna. f.w.

Poziv k sodelovanju

Svobodnjaška stranka zaradi napovedanega stalnega bojkota izvolitve deželnega glavarja prihaja pod pritisk. Deželni tajnik koroških socialdemokratov je Haiderjevo izjavo, da je pakt med socialdemokrati in ljudsko stranko „izdajstvo Koroške“ ocenil kot neverjetno žalitev dveh tretjin koroških volilcev. V svoji megalomaniji da Haider pozablja, da ga je volilo samo 33% vseh volilcev in je svobodnjaška stranka tako samo druga stranka v deželi. SP in VP da skupno zastopata več kot 60 odstotkov volilcev in s tem večino ljudi. Strankin tajnik je pozval Haiderja, naj opusti namen stalne blokade izvolitve deželnega glavarja, kajti jeza in maščevalnost da sta slaba svetovalca. Poleg tega pa svobodnjaki nimajo nobene vzroke, da bi se razburjali nad zapostavljanjem pri razdelitvi referatov, ki so ji bili dodeljeni na podlagi volilnega izida. FP-jevski resorji v vladi razpolagajo s sredstvi v višini pol milijarde šilingov, kar odgovarja strankini moči. Koroška, tako Repar, sedaj ne potrebuje užaljenosti in trme, ampak novo vlado, ki se naj nemudoma in stvarno loti številnih vprašanj in problemov.

Preberite:

str. 2 – Koroški poker
za glavarja

str. 2 – Komentar
Francija Zwittera

str. 3 – Koroški Slovenci
in dvojezični
Korošci

str. 4 – Med madžarsko
manjšino
v Prekmurju

str. 5 – Kulturne novice

str. 8 – O tekmi SAK –
Admira Wacker

Navijači SAK so prišli celo z bobni na četrtfinalno tekmo za avstrijski pokal na nogometno igrišče v Trnjo vas; kljub porazu proti Admiri – Wacker z Dunaja 0:2 pa niso bili preveč razočarani, saj so vedeli že vnaprej, da bo prvotigaš vendarle težak oreh. Ampak – SAK, le naprej, do deželnega prvaka!

Slovenska prosvetna zveza
Krščanska kulturna zveza
ORF – Slovenski spored
Zvezna gimnazija za Slovence

vabijo na kantato

Carmina Burana

(Carl Orff)

v nedeljo, 15. maja 1994, ob 14.30
v veliki dvorani Doma glasbe
v Celovcu.

Sod.: MePZ „Danica“ iz Šentprimža, MePZ „Peca“ iz Globasnice, Mešani in mladinski zbor ZG iz Celovca, člani orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane, Studio Percussion iz Gradca
Solisti: Norina Radovan – sopran, Marjan Trček – tenor, Jožko Kovačič – bariton
Klavir: Andrea Wuzella-Močilnik, Anton Kernjak
Dirigent: Stanko Polzer

„Trst je naš“ ter „Tujega nočemo, svojega ne damo“ so bila gesla nešteti demonstacij po celi Sloveniji v petdesetih letih; že pred prvo svetovno vojno je Ivan Cankar definiral Ljubljano kot „srce“, Trst pa „pljuča“ Slovenije, brez katerih Slovenija ne bi mogla dihati, srce ne utripati. Prišlo je drugače: poražena fašistična Italija se je uvrščala v zahodni vojaški blok NATO, Sovjetska

KOMENTAR

dr. Franci Zwitter

Fašistična sla po slovenski obali

zveza pa po izključitvi jugoslovanske partije iz kominterne upravičenih jugoslovanskih in slovenskih zahtev ni več podprla. Oba svetovna bloka sta določila meje Slovenije in Trst, kot važno strateško pristanišče, dodelila Italiji in z njim velik del slovenske Primorske.

Pa vendar sta se obe prizadele državi le spoprijazniti z mednarodnimi dejstvi: Osimski sporazum med Jugoslavijo in Italijo naj bi bil dokončni dokument mirnega sožitja, v njem naj bi bile meje med nekdanjo Jugoslavijo – sedaj med Hrvaško in Slovenijo na eni strani – ter Italijo na drugi, dokončno določene; v tem dokumentu so tudi zapisane pravice slovenske in hrvaške narodne skupnosti na področju Italije ter italijanske narodne skupnosti na področju Hrvatske in Slovenije. In kakor si lahko vsak letoviškar na slovenski obali lahko prepriča, so te pravice vsaj za Italijane v Sloveniji povsem zagotovljene: od dvojezičnih topografskih napisov preko dvojezičnega šolstva, radia in televizije in dvojezičnega uradovanja.

Že po razpadu Jugoslavije so italijanski fašisti zavohali svojo šanso in začeli z gonjo proti osimskim sporazumom; proti močni nekdanji Jugoslaviji se ne bi bili upali nastopati na tako drzen način, po majhni Sloveniji pa se jim zdaj cedijo sline. In po volilni zmagi italijanskih fašistov ne poznajo več no-

benih meja: zahtevajo – čisto v smislu svojega nekdanjega nacionalnega pesnika D'Annunzia – celotno slovensko Primorje zase.

Dokler so take zahteve prihajale iz ust in svinčnikov maloštevilnih urednikov, jim ni bilo pripisovati posebne pozornosti. Od kar pa je to zahteva stranke, ki je (ali po vsej verjetnosti bo) zastopana v rimski vladi, se ta problem nedvomno zaostrojuje. Zlasti še, če se celo avstrijski zunanji minister Mock zaskrbljeno oglašuje. Zdi se, da ta Evropska unija nacionalizem definira na svoj način: kar jo ojači, ni nacionalizem, temveč upravičena težnja po „potrebni gospodarsko-regionalni zaokrožitvi“ neglede na narodnostna vprašanja. Kjer se misli vojaško osvajati nova področja, pa imenuje „potrebni boj proti nacionalizmu“.

Grčija proti Makedoniji, Italija proti Sloveniji in Hrvaški – Evropa, bogata Evropa namreč – začneja zaokroževati tisti del, ki si ga želi.

In temu pripada očitno tudi slovenska obala.

Kolobocije brez konca in kraja

Ali bo jutri izvoljen deželni glavar?

Povolilnih kolobocij na Koroškem očitno še dolgo ne bo konec. Sedmi teden po tem, ko so ljudje določili novo razmerje sil v deželnem zboru in vladi, je Koroška še brez deželnega glavarja in brez vlade. In vse kaže, da bo tako ostalo še nekaj časa in da bo stara vladna garda morala ostati pri krmilu. Scenarij je kratek, a shrbljiv:

Ponedeljek, 18. marca: VP in FP sta se zmenili za pakt, ki je Zernatto slekel do nagega in vso oblast v deželi najmanj za prihodnjih deset let izročil v roke Haiderja. Cena: Zernatto ostane deželni glavar. Socialisti so odrinjeni na rob.

Torek, 19. marca popoldne: prva seja deželnega zbora in zapisnega novih poslancev. Socialistični klubski predsednik Peter Ambrozij predlaga (proti volji predsednika stranke Ausserwinklerja) prekinitev seje in s tem prepreči izvolitev deželnega glavarja ter uresničitev esepfavpejevskega pakta. Svobodnjaki so pijani oblasti in v intervjuju že rišejo podobo svobodnjaške „obnovitve“ dežele. To je grozljivka.

Sreda, 20. aprila (tudi 105. Hitlerjev rojstni dan – ta simbolika bo igrala še določeno vlogo): Zernatto se (tudi s pomočjo Ambrozija) odloči za prelom pakta s FP. Svobodnjaki med tem pijano slavijo svojo zmago in izsiljujejo ljudsko stranko, a ne vedo, da odirajo medveda, ki ga še ustrelili niso. Kajti ob sedmih zvečer Zernatto aktivira politično bombo in v oddaji „Koroška danes“ oznanja konec pakta s FP. Vzroki: izsiljevanje, načrtovana vladna izjava svobodnjaškega vice-deželnega glavarja. Svobodnjakom se sesuje svet in zato ob desetih zvečer skuša krdelo pod vodstvom vrha, to je Reicholda, Freunschlaga, strokovnjaka za nacistično abecedo Gaugga, Strutza in še nekaj prislednikov vdreti v celovski ORFovski studio in preprečiti nastop Zernatta. Pri tem se obnašajo kot absolutni vladarji brez olike.

Na Dunaju pa nervozen Haider skuša rešiti, kar bi se še dalo in ponudi na glavo postavljen pakt: deželni glavar svobodnjakom, vse ostalo ljudski stranki. Le posmeh in jasen NE odmevata na političnem odru.

Četrtek, 21. aprila: zvečer se prekinjena seja deželnega zbora nadaljuje. Soglasno so dolo-

čeni pododbori deželnega zbora, potrjeni zastopniki strank v zveznem svetu (Bundesrat). Ana Blatnik postane namestnica dobrolskega župana Pfeifferja v zveznem svetu. Volitev deželnega glavarja in potrditev članov vlade odpade.

Vrata za pogovore med SP in VP so na stečaj odprta in v začetku tega tedna je pakt zrel. Svobodnjaki dobijo primerno in močno število političnih resorjev v deželni vladi, socialisti si obdržijo še kulturo, šport in šolstvo, Zernatto pa si med drugim obdrži manjšinske zadeve, ki jih hoče reševati na podlagi Wagnerjevega trostrankarskega pakta. Ausserwinkler pri tem molči.

Svobodnjaki so docela šokirani in dobesečno niso zmožni nobenega konstruktivnega odnosa do politike. Haider jim je diktiral totalno destrukcijo in jih s tem še bolj zabil tudi v duhovno ohromljenost in izolacijo. FP polna gneva najavlja, da bo bojkotirala izvolitev Zernatta za novega deželnega glavarja in pri tem pozablja, da

bo on pač po poslovniki ureditvi še naprej deželni glavar. Haider ga imenuje izdajalca in lažnivca, zaradi česar ga bo Zernatto tožil. Haider napove, da bo po sodnijski poti skušal izsiliti uresničitev pakta med FP in VP.

Ali bo jutri Zernatto izvoljen za deželnega glavarja, je več kot vprašljivo. Prav tako vprašljivo je, kako dolgo bo FP zdržala linijo bojkota. Kajti nekateri neodvisni poslanci na njeni listi, med njimi prav gradbenik Rogner (ki naj bi postal deželni svetnik za gospodarstvo) in bolšperški okrajni glavar Traubnig sta že namignila, da enkrat bi že še bojkotirala izvolitev Zernatta, večkrat pa ne.

Haider pa se je očitno totalno zapredel v štrene občutka politične žrtve in je že napovedal mobilizacijo mase, da bi tako izsilil nove volitve. Drevi bo v Beljaku v obliki legende o zahrbtnem umoru (Dolchstoßlegende) skušal tolmačiti svojo resnico o izdajstvu Koroške. Da se s tem počasi približuje podobi cmeravega in popolnoma nevidnega politsebičnega, se postopoma že zavedajo določeni resni krogi v njegovi stranki. A možakar ima še absolutno oblast nad njo. Še.

Franc Wakounig

Nekoliko prezgodaj so svobodnjaki s Haiderjem zviška ravnali z drugimi strankami

JE Krško kot stalna grožnja

Pretekli ponedeljek, 22. aprila, dan pred osemletnico usodne jedrske eksplozije v ukrajinskem Černobilu, je v Celovcu bil simpozij o varnosti jedrske elektrarne Krško. Sodelovali so vidni avstrijski, slovenski in hrvaški strokovnjaki za tehniko, jedrsko energijo in varnost. Seštevek mnenj: Krško (še) ni nevarno, lahko pa bo. Izstop iz jedrske energije bo za Slovenijo kaj kmalu osrednjega pomena.

Nuklearna Krško predvsem zaradi bližine in nepojasnjenih seizmoloških pogojev (menda leži na precej občutljivi potresni črti) upravičeno buri in razburja avstrijske in koroške duhove. Po drugi strani pa je treba reči, da je v Evropi, in to ne samo na vzhodnem koncu, tehnično precej slabših nukleark in da Krško ni edina jedrska peč v avstrijski sosesčini. Vendar to ni tolažba, kajti Komisija ICISA, ki je potanko pregledala elektrarno in ugotovila njene pomanjkljivosti, je jasno pribila, da je treba teh 71 velikih reperaturnih zalogajev čim

prej popraviti oz. odpraviti. Če ne, potem se lahko stvari kar hitro in dramatično zasukajo na slabše.

To bi pomenilo, da bi v območju vse do Salzburga bilo vse in za nepregledne čase najhuje kontaminirano in ljudem ne bi preostalo nič drugega, kot da na vrat na nos zapustijo svoje domove in celotno območje, ali pa da vse večne čase prečepijo v zakloniščih (Schutzraum). Ker pa ne eno ne drugo ni izbira ali ponudba, ki bi bila sprejemljiva, je edina resna možnost ta, da Slovenija čim prej izstopi iz jedrske energije.

Kot je ugotovil avstrijski strokovnjak dr. Kromp, bojo v Krškem predvsem morali čimprej obnoviti parne ventile, pomanjkljivosti so v hladilnem sistemu, pa tudi cevi so že precej načete. Slovenska vlada se zaveda mlinskega kamna, ki ji visi na vratu in je že kar nekaj nedostatkov odpravila.

Sodelavec Inštituta „Jožef Štefan“ v Ljubljani dr. Rafael Martinčič, odgovoren za nadzor okolja jedrske elektrarne, je v pogovoru s Slovenskim vestnikom dejal, da je obremenitev okolja iz nuklearke manj kot 1% naravnega sevanja – torej daleč pod vsemi normami.

Simpozij o Krškem sta orga-

nizirali Koroška in Slovenija skupno in tudi ni bil namenjen kot zatožna klop za krško nuklearko. Vsem je namreč bilo jasno, da Slovenija ne more od danes na jutri zapreti nuklearke. Pri vsem tem pa ima določeno besedo tudi Hrvaška. Zatorej ne bo preostalo nič drugega, kot da Avstrija obema državam pomaga pri izstopu iz jedrske energije – najsi s sodobno energetsko tehnologijo najsi z ugodnimi energetskimi pošiljkami. Če bo razneslo nuklearko Krško, bo za vse prepozno.

Ne smemo dopustiti, da bi se uresničila shrbljiva besedna igrica „Černobil-Krškobo“

Franc Wakounig

Srečanje Sturm/Ausserwinkler

Pretekli teden je poslevoedeči predsednik SPÖ dr. Ausserwinkler sprejel na informativen razgovor predsednika ZSO dr. Marjana Sturma. V konstruktivnem razgovoru sta razpravljala o vseh odprtih vprašanjih manjšinske politike na Koroškem. Ausserwinkler je poudaril, da se bo SPÖ zavzemala za ojačitev pomena so-sveta in da bo stranka v bodoče bolj tesno spremljala delo so-sveta. V svoji novi funkciji – katerikoli bo – se bo zavzel za konstruktivno reševanje manjšinskih vprašanj.

V preteklih mesecih se je razvila razprava o tem, kaj da Koroški Slovenci smo. Dr. Reginald Vospemnik je objavil v zadnji številki Celovškega zvona prispevek na to temo. Dr. Marjan Sturm mu odgovarja.

»Med etnocentrizmom in narodno enolončnico« je naslov uvodnika najnovejše številke Celovškega Zvona izpod peresa Reginalda Vospemnika. V njem ugotavlja, da »etnocentrizem ali dvokulturnost (oz. večkulturnost), ta – kakor se mi zdi – samo navidezna razdvojenost buri koroško narodnostno politiko že dalj časa«. Nadalje pravi, da sta »njenim izhodiščem botrovali od nekdanj, vsekakor pa po letu 1955, ko je Avstrija dobila svojo državno pogodbo in s tem dokončno začrtane meje, vključevanje v večinske stranke na eni in zavestno zasnovana samoiniciativna politika združevanja v narodnostnih volilnih nastopih na drugi strani. Medtem ko Narodni svet koroških Slovencev, nastal leta 1949 kot neogiben odgovor na ekskluzivno povojno OF-ovsko zasvojenost koroških Slovencev, vztraja na čedalje višjih okopih etničnega zastopstva v različnih ustanovah, zlasti še v narodnostni zbornici ali narodnostnem parlamentu, ki naj bi jih zakonodajalec šele ustvaril, se Zveza slovenskih organizacij na Koroškem že kar grozljivo bliža narodni enolončnici, ko ni več moč ločiti krompirja od mesa ali čebule. Iztočnica take politike poniževalnega prilagajanja je naslednja teza, ki jo je izrekel na nekem diskusijskem večeru v koroških Tinjah predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm: »Slovenskih Korošcev ni. Obstaja samo južnokoroško ali koroško prebivalstvo; eni govorijo en jezik, drugi dva. Vsi pa smo si zaradi življenjskih razmer identični«.

Od intelektualca Vospemnikovega kova bi sicer že pričakoval, da bo pri ocenjevanju politike ZSO upošteval vse tiste programske dokumente, ki sem jih kot diskusijsko podlago objavil v preteklih mesecih in letih v Slovenskem vestniku. Če bi to storil, seveda ne bi mogel priti do tako banalnih in zaradi tega napačnih zaključkov.

Bolj poglobljen prispevek je članek Vinka Ošlaka, glavnega urednika Celovškega Zvona, objavljen v Slovincu dne 29. 1. 1994 z naslovom »Slovenci dveh vrst«. Zato naj mi je dovoljeno, da citiram iz njega nekaj misli: »Prav težnja narodov, da bi si tudi z velikimi žrtvami ustvarili lastno državo, priča o tem, kako pomembna je država za sestavo naroda v polnem pomenu besede. To pa z druge strani prav tako pomeni, da deli naroda, ki dalj časa živijo v raznih državah z zelo nasprotujočimi si civilizacijskimi, pravnimi in kulturnimi ureditvami, naj je to komu vseh

ali ne, rastejo vsak sebi in izgublajo nekdanjo čvrsto etnično povezavo. Če smo se navadili, da Črnogorci niso več Srbi, čeprav se Njogoš vsaj v nekem smislu še ima za Srba; če počasi le razumemo, da Avstrijci niso več Nemci, čeprav si delijo z njimi isti jezik; če se nam da dopovedati, da Američani niso Angleži, da latinski Američani niso Španci, da Haitčani niso Francozi, potem bo mogoče vendarle možno razumeti tudi domnevo, da koroški Slovenci najbrž že lep čas niso več Slovenci v celostnem smislu«. In dalje: »Narodi niso večne kategorije, temveč so zgodovinske in tako dinamične tvorbe. Kar se je zgodilo, se je zgodilo. In če se je identitetna sestava Koroških Slovencev predvsem zaradi dolgotrajnega življenja v drugačnem civilnem modelu tako spremenila, da razen jezikov-

več ali multikulturni družbi oz. sta izpostavljeni večkulturnim vplivom. Kulturni trendi se npr. ne ustavljajo pred državnimi ali etničnimi mejami. Kratek pogled na sodobno mladinsko gibanje in njene interese bo to potrdilo.

2. Več ali multikulturna družba je torej stvarnost. Vprašanje je, kako rešujemo družbene konflikte, ki pač nujno nastajajo v taki družbi. Da dvojezičnost še ne pomeni apriori večje strpnosti in višje stopnje tolerance do drugih, kaže npr. pismo bralca nekega ali neke M. St., objavljenim v NT z dne 18. februarja 1994, ki je polno antisemitizma in rasizma. Ni naključje, da se desni ekstremizem v vseh državah zelo vehementno zoperstavlja večkulturni družbi. Tudi prvi zarodki slovenskega desnega ekstremizma jasno nasprotujejo večkulturni družbi in v njej vidijo pravo zlo.

koncept, ki skuša ustvariti vzdušje za demokratično reševanje vprašanja različnosti tako, da izhaja na eni strani iz človekovih pravic in na drugi strani iz dejstva, da absolutnih in zaprtih identitet v večkulturni družbi ni več. Identiteta je v večkulturni družbi nekaj večplastnega.

4. Vospemnik v resnici ne zna ločiti »krompirja od mesa ali čebule«. To me toliko bolj čudi, ker so med drugim prav pedagogiznanstveniki s celovške univerze v zadnjih letih objavili številne strokovne razprave, in nekatere so izšle tudi pri založbi Dravi.

5. Vospemnikova teza, da »koroški Slovenec domala nikdar ni bil samo enojezičen. Medkulturnost oziroma interetničnost je zanj bila in je samoumevna drža«, le na prvi pogled drži. Koroški Slovenec je bil seveda enojezičen do tistega trenutka, ko je država uvedla v drugi polovici

(šola ipd). Ob tem pa je prišlo tudi do pomešanja, kar zelo nazorno dokazuje med drugim tudi koroška ljudska pesem. Če seveda ta proces pomešanja ocenjujemo iz nacionalnega vidika, potem nujno pristanemo na logiko, ki jo je zapisal Lenart Katz o melanholičnosti tako slovenske kakor nemške ljudske pesmi: »Po mojem sta zato melanholični, ker so Slovenci-asimilanti ustvarjali nemške narodne pesmi s slovensko melanholičnostjo«. (NT 4. 2. 1994).

Tako duhovno skrpucalo seveda vodi k nacionalni polarizaciji, k ozkemu mišljenju v nacionalnih kategorijah, k merjenju nacionalnih sil. V takem merjenju slabši vedno podleže.

Z medkulturnostjo in interetničnostjo to Katzovo stališče nima kaj opraviti.

Iz vidika medkulturnosti in interetničnosti bi bilo pametneje razpravljati o tem, da je koroška ljudska pesem pač rezultat pomešanja, skupne domovine in izraz skupnih in podobnih življenjskih razmer. Na tak način bi bilo tudi lažje najti v vrstah večinskega naroda sogovornike in sodelavce.

Čeprav se v veliki meri strinjam z Ošlakovimi tezami, mu moram v enem vprašanju ugovarjati, namreč tam, ko pravi, da je pač treba vzeti na znanje, da se je »identitetna sestava koroških Slovencev predvsem zaradi dolgotrajnega življenja v drugačnem civilnem modelu tako spremenila, da razen jezikovne skupnosti ni več veliko ostalo ...«. Tako gledanje izhaja iz centralnoslovenskega nacionalnega vidika. Iz vidika evropske integracije, večjezičnosti, učenja jezikov sosedov, regionalne zavesti, nadregionalnega sodelovanja lahko koroški Slovenci zelo veliko prispevajo k modernemu pojmovanju sožitja. K takemu sožitju lahko prispevajo vse svoje zgodovinske izkušnje, pozitivne in negativne. V takem smislu bi se lahko še več ljudi posluževalo ponudbe dvojezičnega pouka, ker se jim ne bi bilo treba bati, da bodo prištetni proti svoji volji k slovenski narodni skupnosti.

V tem smislu je tako manjšina kot tudi večina objektivno pomešana, zavest o tem pa je pri enih in drugih zaradi nacionalno doživetega konflikta različno razvita. Kaj sledi iz tega?

Vsaka nacionalna država vidi v manjšinah neko potencialno nevarnost, še posebej tam, kjer ima konflikt med manjšino in večino zgodovinske hipoteke.

Zato je zelo pomembno, da manjšinska politika upošteva take strahove. Na Koroškem je nacionalno merjenje sil privedlo do tega, da večji del manjšine sicer še vedno govori oba jezika, ne priznava se pa k manjšini. V preteklosti smo te ljudi imeli za narodne odpadnike, nemčurje ipd. Zato mislim, da je treba prenehati s tem, da vse, kar je povezano s slovenskim jezikom, istovetimo s slovensko narodno skupnostjo kot političnim subjektom. Obstaja močna skupina dvojezičnih Korošcev, odločitev, kdo hoče od teh biti zavedni koroški Slovenci, naj ostane subjektivna odločitev posameznika. To pa predpostavlja, da prenehamo z delitvijo ljudi na dobre in slabe Slovence. Osnova bi lahko bila dvo in večjezičnost brez narodnostne priznavalne prisile.

Koroški Slovenci in dvojezični Korošci (2)

ne skupnosti ni več veliko ostalo, potem je edino razumno, če nova dejstva sprejemamo (kakor smo ga že ničlikokrat, ko smo iz Indoevropcev postajali Slovani in iz Slovakov Slovenci ...) in iz tega sprejetja začnemo sestavljati nove medčloveško in interetnično celoto, ki se ji za zdaj še zelo abstraktno pravi »človeštvo«! (podčrtal, M. St.)

Z Ošlakovimi tezami se lahko strinjamo ali tudi ne. Dejstvo pa je, da je njegov članek konstruktiven in intelektualno poglobljen prispevek k aktualni razpravi o slovenskem manjšinskem vprašanju na Koroškem. S strani slovenske desnice na Koroškem edino on razpravlja na sodobnem nivoju.

Toda vrnimo se k Vospemnikovemu članku. Njegov očitok, da »se ZSO na Koroškem že kar grozljivo bliža narodni enolončnici«, temelji na tem, da Vospemnik očitno pomeša določene pojme in jih zaradi tega napačno interpretira.

Dajmo torej ločiti »krompir od mesa ali čebule«.

1. Večkulturnost ali multikulturnost: Ministrski odbor Sveta Evrope je septembra 1984 sprejel izjavo, v kateri pravi, da je zaradi migracijskih gibanj v zadnjih desetletjih Evropa postala večkulturna družba. To je dejstvo, ki ga ni moč več spreminjati.

Zaradi migracijskih in komunikacijskih tokov torej nihče in noben narod ne more živeti sam zase. Vsi sprejemamo širše vplive in tudi sami vplivamo na širšo družbo. Zato je kratkoročno napačno, če Vospemnik pravi, da dvojezičnost koroških Slovencev že apriori pomeni, da so bili, multikulturni. Iz vidika definicije Sveta Evrope živita manjšina in večina na Koroškem v

3. Zasluga pedagogov-znanstvenikov je, da so na podlagi realno obstoječe večkulturne družbe razvili koncept inter- ali medkulturnega učenja ali inter-oz. medetničnega sodelovanja. Ta koncept izhaja iz prepričanja,

19. stoletja obligatno šolstvo in je to šolstvo na Koroškem bilo (vsiljeno) dvojezično (takoimenošana utrakvistična šola). Modernizacija naše družbe in šibkost slovenskega nacionalnega gibanja sta privedli do tega, da

da je osnova za sožitje uveljavljanje človekovih pravic. Kajti človekove pravice so univerzalne in veljajo za vsakogar neglede na narodnostno, versko ali drugo pripadnost. Kdor izpostavlja zgolj narodnostne zahteve in pravice, bo lahko v določenih okoliščinah – bivša Jugoslavija nam to vsakodnevno dokazuje z vso brutalnostjo – v imenu naroda kratil in teptal človekove pravice in s tem tudi narodnostne pravice drugih. Koncept interkulturnega učenja je torej

danes samoumevno sprejemamo kot koroški Slovenci dvojezičnost. Ni bilo pa vedno tako. Zato dvomim, da bi bila »medkulturnost oziroma interetničnost« za koroškega Slovence »samoumevna življenjska drža«. V resnici je tako, da sta si na Koroškem, zgodovinsko gledano, stali nasproti dve nacionalni gibanji, slovensko in nemško in slednje je bilo močnejše in agresivnejše in zaradi tega koroškim Slovincem lahko vsililo svoje civilizacijske in politične vrednote

Sožitje v panonski ravnini Prekmurja

Vigred v Prekmurju je pravo doživetje. Vse je v cvetju, ljudje so v vinogradih in na poljih. Na dimnikih starih kmečkih hiš si štorklje že urejajo svoja gnezda ali pa že valijo. Prav to pa je za domačine znak, da je mrzle panonske zime konec. Prekmurje pa ima še drug čar, namreč svojo narodno, kulturno in jezikovno pestrost. Vidna in opazna je po dvojezičnih krajevnih, uradnih in poslovnih napisih, slišna je po govorici domačinov, slovenščina in madžarščina se harmonično prelivata in zlivata v svojstveno enoto. O obisku pri prekmurskih Madžarih poroča urednik Franc Wakounig.

Sobota popoldne v vasi Dobrovnik, po madžarsko Dobronak blizu Lendave. Državna meja med Slovenijo in Madžarsko poteka tam čez polja na grebenu gozdnatih gričev. Vas je večinsko madžarska. Na vaškem trgu se zbirajo svatje. V cerkvi se pripravlja župnik Franc Krampač na poročni obred. Opravi ga bo v madžarščini, ki jo zelo dobro obvlada. Ko je pred leti prišel sem, je znal samo nekaj besed. Danes se tekoče pogovarja s svojimi farani v obeh jezikih. Sploh se Cerkev zelo trudi za sožitje in enakopravnost. Versko so Madžari razdeljeni na rimokatolike in protestante, v Prekmurju pa živi tudi močna slovenska protestantska enklava, kar je posledica zgodovinskega razvoja tega področja, ki je svojčas bilo pod krono sv. Štefana (madžarski del avstroogrške monarhije).

Dobrovnik je narodno mešana vas, pravzaprav je že trg. Svojčas (1847) je bil celo

zični pouk je za vse otroke obvezen, tedensko imajo po pet ur madžarščine in slovenščine, v ostalih predmetih pa se jezika živo prepletata, zaradi česar je znanje obeh jezikov tako zadovoljivo. Izrecno so učiteljice odklonile na Koroškem tako priljubljeno prevajalsko metodo. Ravnateljica šole Elizabeta

seljenci, ki se očitno niso hoteli ali znali živeti v intimno dvojezične vaške skupnosti.

Podobno je tudi z zahtevo po odpravi uradne dvojezičnosti, to je dvojezičnih dokumentov, na primer potnih listov. Pred meseci se je namreč pojavila iniciativa, ki je začela zbirati podpise proti obvezno dvojezičnim dokumentom. Zahtevala je prostovoljno dvojezičnost - po načelu, kdor hoče, naj ima dvojezični potni list, samo druge naj pusti pri miru, ki da jim mora država izstaviti samo slovenske dokumente. Skupina je zbrala 867 podpisov. Kot je povedala predsednica Madžarske narodne skupnosti in poslanka manjšine v slovenskem državnem zboru Maria Pozsonec, se bo z zahtevo po odpravi dvojezičnosti sedaj morala ukvarjati posebna poslanska komisija. Pozsončeva pa je prepričana, da bo Slovenija ohranila dosednji visoki standard enakopravnosti narodnih skupnosti in ne bo podlegla določenim nacionalističnim zahtevam, kar bi pomenilo začetek demontaže in rušenja manjšinskih pravic. Pozsončeva računa tudi s solidarnostjo ostalih manjšin, tudi zamejskih Slovencev, kajti manjšinske pravice so nedeljive.

izdaja tednik »Népujság« in druge revije ter knjižni dar. Otrokom je namenjena revija »Kelepelő« (Klopotec), ki jo uporabljajo tudi kot učbenik (podobna je našemu Mlademu rodu). Radio v Murski Soboti pa dnevno oddaja okoli 8 ur v madžarščini, televizija pa pol ure. Seveda pa je možen nemo-

mesti za obe narodni skupnosti. Madžare zastopa v slovenskem državnem zboru gospa Maria Pozsonec, Italijane pa Roberto Batelli. Za obe narodnostni skupnosti je pristojen Urad za narodnosti pri slovenski vladi, vodi ga sekcijski šef Winkler).

V pogovoru s Slovenskim vestnikom je Pozsončeva posebej opozorila na zelo plodno sodelovanje med manjšinskima poslancema in tudi z drugimi strankami. Dejala je, da je kljub nekaterim nacionalističnim pritiskom večina strank in parlamentarcev na strani manjšin, poleg tega pa je njun status urejen in zagotovljen tudi z ustavo Republike Slovenije.

Prav navdušeno je poslanka spregovorila o sodelovanju z drugimi strankami pri kovanju zakona o lokalni samoupravi, ki zadeva med drugim tudi novo občinsko ureditev Slovenije. Ta zakon je izpadel, »kot bi ga sama pisala«, je rekla gospa Pozsončeva, ki je tudi izvoljena predsednica manjšinske strešne organizacije. Člani zakonske

Dobrovnik bo ena od štirih dvojezičnih občin v Prekmurju.

povzdignjen v podeželsko mesto, kakor je zapisano na spominskem kamnu na pokopališču. Večina 1160 prebivalcev je Madžarov in po besedah vaščanov so odnosi med večino in manjšino oz. obratno zelo dobri. Uradni in poslovni napisi so dvojezični, takšen je seveda tudi krajevni napis.

Obvezna dvojezičnost

Temelje sožitja polagajo že družinah, v vrtcu in osnovni šoli, oba sta namreč dvojezična. To ni tista formalna, ampak dejansko živa dvojezičnost. V vrtcu je okoli petdeset otrok, v osnovni šoli pa 114, prihajajo pa večinoma iz treh vasi, ki bojo po vsej verjetnosti združene v novo samostojno občino. Te vasi so Dobrovnik/Dobronak - narodno mešan (1.160 prebivalcev), Žitkovci/Zsitkoč (čisto madžarska vas s 120 prebivalci) in pa popolnoma slovenska vas Strehovci (200 prebivalcev).

Pouk v šoli poteka dvojezično. V prvem razredu otroke, ki so do četrtega leta razdeljeni na dve jezikovni skupini, opismenjujejo v materinščini, hkrati pa dnevno za eno uro menjajo jezikovnega učitelja. Od petega razreda so otroci skupaj. Dvoje-

zični pouk je za vse otroke obvezen, tedensko imajo po pet ur madžarščine in slovenščine, v ostalih predmetih vsaj popolnoma enakovredni otrokom iz enojezičnih šol.

Učbeniki in pedagoški materiali so vzorno dvojezični.

Dvojezičnost na vasi ni problem, veliko je mešanih zakonov. Zaradi tega v dobrovniškem okolišu naprežanja določenih prenapeto slovenskih krogov, da bi odpravili obvezno dvojezično šolstvo, sploh niso naletele na odmev ali na plodna tla. Teh zahtev pa niso postavljali domačini, ampak nekateri pri-

Ravnateljica osnovne šole Elizabeta Vrisk.

Mediji, kultura

V Dobrovniku na primer deluje Kulturno in umetniško društvo, poimenovano po velikem madžarskem pesniku Sandorju Petöfiju (po srbsko: Aleksander Petrović). V društvu sodelujejo vsi, ne glede na narodno pripadnost in skupno praznujejo tako slovenski kulturni praznik (8. februarja) kot tudi madžarski kulturni praznik (15. marca). Vaščanom je na razpolago impozanten kulturni dom, ki mu na koroškem podeželju ni para. Dom so zgradili deloma s samopriskom, deloma pa z republiškim sredstvi. V domu je tudi uredništvo lokalne kabselske televizije, ki oddaja v obeh jezikih. Imajo pa v Dobrovniku še neko atrakcijo, to je vaškega bobnarja, Geza-baci. Na kolesu in z bobnom obvešča vaščane o vseh važnih, veselih in žalostnih dogodkih.

Medijsko je madžarska narodna skupnost razmeroma dobro oskrbljena. V lastni založbi

Z leve: Marjan Galob (SPD »Dobrača«), Štefan Koren (generalni konzulat), Marija Pozsonec (poslanka), Janko Malle (tajnik SPZ).

ten sprejem madžarskega radia in televizije. Sploh so odnosi z Madžarsko dobri.

Lastna poslanka

Madžari in Italijani so v Sloveniji priznani kot manjšini, pri čemer ni bila v prvi vrsti pomembna številčnost pripadnikov, ampak dejstvo, da obe narodni skupnosti živita na določenem območju. Visok standard pravne zaščite, ki sta ga obe narodnosti uživali že za časa socialistične ureditve, je Republika Slovenija prevzela in dodatno uvedla posebni poslaniški

komisije so docela upoštevali ugovore in predloge obeh manjšinskih poslancev.

Predvsem pri oblikovanju novih občin je načelo konsenza z manjšino igralo pomembno vlogo. Dvojezično področje, doslej razdeljeno na veleobčini Lendava in Murska Sobota, bo po teritorialnem principu obsegalo štiri občine: Lendava, Hodoš, Prosenjakovci in Dobrovnik, pri čemer nova ureditev seveda upošteva nacionalno sliko kraja. V vsaki občini bo deloval tudi narodnostni svet, ki ima v manjšinskih vprašanjih ključno mesto, celo pravico veta. Sploh pa je po besedah Pozsončeve enakopravnost Madžarov pred lokalnimi, to je občinskimi in drugimi oblastmi, vzorno zagotovljena in samoumevna. Zato upa, da določenim prenapetostem ne bo uspelo skaliti sožitja in miru, ker bo najbolj na zgubi prav madžarska narodna skupnost.

Pozsončeva ima vsako nedeljo dopoldne v poslopiju madžarske skupnosti v Lendavi govorilne ure. K njej prihajajo ljudje z raznoraznimi problemi, po večini pa s socialnimi. Ker pa ne more vsem ustreči, »sem kriva za vse, kar lahko koga doleti«, je z nasmeškom dejala.

Tudi zasebni napisi so dvojezični.

S pesmijo v vigred

Z izredno vablivo naznanitvijo vigrednega koncerta je vabilo SPD Radiše z vabilom na vsa gospodinjstva v jubilejnih devetdesetem letu na to prireditve, ki je bila v soboto, 23. malega travna, v kulturnem domu na Radišah. Med domačini, ki bi jih bilo lahko mnogo več, je prisostvoval koncertu konzul Republike Slovenije g. Jeraj z ženo. Obiskovalcev iz bližnjih krajev, pa tudi iz Celovca, pa le ni bilo opaziti. Spored so oblikovali člani domačega društva.

Z vigredno pesmijo je pozdravil občinstvo mešani zbor pod vodstvom Nužija Lampichlerja. Nadalje je prepeval zbor skladbe koroških in slo-

venskih skladateljev. Med posameznimi pesmimi so brali društveniki pesmi Valentina Polanška, Milke Hartmanove, Janka Messnerja in Janeza Menarta. Sledil je nastop mladinske in otroške skupine. Pod vodstvom Tatjane Tolmeier in Heidi Lampichler so mladinci in otroci ob spremljavi instrumentov prepevali pesmice, brali pesmi in z njimi pričarali nasmeh na obraze občinstva.

Nazadnje so zapeli Radiški fantje pesmi iz svoje zakladnice. Z njimi in s pripovedovanimi smešnicami so razveseljevali navzoče.

Prireditve, ki je bila skrbno pripravljena, je zelo dobro uspela, kot so se izrazili obiskovalci. Zato je lahko žal vsakemu, ki se je ni udeležil. **N.P.**

Otroci in mladina so zapeli

V znamenju pozitivne dejavnosti SPD „Celovec“ je potekalo nedeljsko Srečanje mladinskih zborov v Modestovem domu. Pevsko revijo je v sodelovanju z omenjenim društvom in z dvojezično Mohorjevo ljudsko šolo organizirala Krščanska kulturna zveza, nastopili pa so zbor Mohorjeve ljudske šole, zbor otroškega vrtca „Naš otrok“, otroški zbor iz Škocijana, otroški zbor „Živžav“ iz Globasnice, otroški zbor „Gorjanci“ iz Kotmare vasi, otroško-mladinski zbor „Danica“ iz Sentprimža, otroška in mladinska skupina z Radiš, mladinski zbor iz Sel, mladinski zbor iz Šentilja, otroška skupina iz Galicije, „Mlada Podjuna“ in dekliški zbor iz Škocijana. Govoril je predsednik SPD „Celovec“ Tomo Millionig, povezovali pa so otroci Mohorjeve ljudske šole.

Literarni popoldan

Za mladino z Miroslavom Košuto v ORF-teatru

V sredo, 4. maja, se bo ob 15. uri v ORF-teatru stekel niz literarnih srečanj, ki sta jih v sodelovanju prirejala Dom prosvete v Tinjah in Slovenski spored ORF-a v preteklih mesecih. Gostje srečanj pod geslom „Naša beseda – naša domovina“ so bili Boris Pahor, Igor Torkar, Miloš Mikeln in Feri Lainšček.

Prireditvena serija se bo iztekla v sredo, 4. maja, ob treh popoldan v ORF-teatru v Celovcu. Gost popoldneva bo tržaški pisatelj, pesnik, vodja Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, Miroslav Košuta, ki šteje med najvidnejše pesnike prav tudi za mladino in otroke. Srečanje z Miroslavom Košuto je pod geslom, ki smo ga izbrali iz ene izmed najlepših pesniških zbirk avtorja za otroke „Na Krasu je krasno“. **H.O.**

Nove knjige – recenzije

Kasem Trebeshina: Osel na Marsu

Založba Wieser, Celovec 1994, 108 strani, 128 šil.

Za popolno razumevanje Trebeshinove basni je potrebno vedeti nekaj o avtorju: Kasem Trebeshina je bil rojen v Berat (Albanija) leta 1926, bil je partizan v drugi svetovni vojni in je potem študiral do leta 1949 literaturo v Leningradu. Kmalu potem, ko se je vrnil iz Sovjetske zveze, so ga izključili iz komunistične partije in iz zveze pisateljev. Ko je objavil leta 1953 manifest proti „socialističnemu realizmu“, so ga zaprli in je nato prebil skupaj 17 let po zaporih. Šele leta 1991 je lahko izšel zvezek njegov del. In to v Jugoslaviji. V njegovi domovini ni bila izšla še nobena njegovih knjig. Do danes je tam Trebeshina zamočan, odrinjen na rob.

Kdor je imel tako življenje, mu je misel, da je svet norišnica, blizu. Zato je logično, da je treba postaviti njegovo zgodbo v tak „azil“, zgodbo domnevnega Danca Odina Mondvalse, ki so ga zaprli 37. avgusta, ker je bil pristal na Marsu. Resnično se počutimo kot na Mar-

su ob stvareh, ki so se dogajale v Albaniji Enverja Hodže. Pravzaprav je hotel Mondvalsen s svojimi prijatelji dobiti samo kakega osla, a so ob iskanju zašli v nečloveške mline države. Toda albanski Don Kihot se ne vda.

Trebeshinov „Osel na Marsu“ je izredno dovršena kompozicija, kjer je na pretek napotkov, namigov in parafraz. Avtor citira osebnosti iz albanske zgodovine, čeprav šifrirano (in zahvaljujoč se prevajalcu dešifrirano), prav tako kakor tudi pomembne podatke in politične dogodke. Vsekakor je založbi Wieser spet uspela literarna najdba, ki odpira več kot le okno v kulturo dežele, ki je nam še vedno skrivnostna in v temi. Če izvzamemo Ismaila Kadareja, ki je že leta notoričen kandidat za Nobelovo nagrado, so albanski avtorji še vedno premalo znani. Izid Trebeshinovega dela bi bil lahko prvi korak, da se bralstvo seznanja tudi z njegovo tovarišijo. **Andrej P. Pittler**

Jezik je duša

JANKO MESSNER

Kaj je z Janšinimi socialdemokrati? In kaj s 'priliko'?

Tokrat prihaja celo v „Pismu iz Slovenije“ Našega tednika 4. marca t.l. k nam temeljna slovnična napaka pri svojilnem pridevniku, narejenem iz priimka: „Janšini socialdemokrati so podprli takojšnje pogovore o koaliciji...“

Slovnično pravilo se glasi: Svojilni pridevniki iz rojstnih imen in priimkov se delajo za moške izključno s pripono -ov/-ev... Tako pravimo torej ne samo Petrov (iz Petertra), Blažev, Pregljev (-e zaradi predhodnega 'j'), ampak tudi Detelov, Rebulov in Janšev, na pa Rebulin in Janšin! Da pa to slovnično kočljivost še poglobimo, si oglejmo še sklanjatev takšnih moških v ženski obleki:

V vladi je bil minister Janša, v vladi ni več ministra Janše (ali Janša), ministru Janši (ali Janšu) so dali odpoved, odslavili so ministra Janšo (Janša), pri Janši (Janšu), z Janšo (Janšem), s pridevnikom ga sklanjamo takole: strogi Janša, strogega Janša (ali Janše), strogemu Janšu (ali Janši) itn.

V isti številki NT razmišlja M. Olip v kor. pogovornem jeziku: „Nimamo prilike, da bi se pogovarjali z drugimi v lepi slovenščini...“ Čeprav Slovenski pravopis ne prepoveduje 'prilike' v pomenu nam. 'Gelegenheit', ji vendarle svetujem, da bi rabila lepi domači izraz iz rodni Sel: pri ložnost in prepustila 'priliko' svetopisemski rabi – Jezus je govoril v prilikah, sprach in Gleichnissen, s tujko jo imenujemo parabola.

Še kak primer: Če se bo ponudila priložnost, te bom obiskal. Izkoristil je priložnost, zamudil je priložnost, imel je redko priložnost, izredno priložnost, priložnost za beg, dali so mu priložnost, da se je naučil slovenščine. Semenj je priložnost za nakupe, za priložnostne nakupe (Gelegenheitskäufe).

Ne verjamem, da sploh kje na Koroškem na vasi rabijo 'priliko' v pomenu priložnosti.

S koncertom treh pevskih zborov (Danica, Kralj Matjaž in Gurktaler Viergesang ter instrumentalna skupina) se je v petek končal teden koroških Slovencev v Trgu. V četrtek pa so nastopili v tamkajšnjem Amthofu tudi mladi glasbeniki „Les Trois Arts“, svoje slovenske, nemške in dvojezične pesmi pa je bral Jani Oswald. Oswaldova najnovejša Pes marica (tako je naslov zbirke) je tik pred izidom in poslušalci so imeli možnost, da so nekatere teh pesmi spoznali že vnaprej. Za sladkokusce je bil ta večer prav gotovo višek kulturnega tedna, saj se sodoben jazz in „ljubeznivo“ sarkastične pesmi odlično dopolnjujejo.

Na sliki Jani Oswald z glasbeniki Tončom Feinigom, Klausom Saulijem in Štefanom Thalerjem.

Datum	Kraj	PRIREDTVITVE	Prireditelj
Četrtek, 28. 4. 20.00	pri Joklnu v Celovcu Badgasse 7	Literarno branje	KD „Pri Joklnu“
Četrtek, 28. 4. 20.00	pri Miklavžu v Bičlovu	1994 – mednarodno leto družine; predava Franz Müller: Konflikt v družini	Župnijski svet, Katoliška prosveta
Sobota, 30. 4. 20.00	v dvorani Kassl v Škocijanu	Vigredni koncert nast.: Otr. zbor, dekliški zbor, MoPZ Vinko Poljanec, Singkreis St. Kanzian	SPD „Vinko Poljanec“
Sobota, 30. 4. 20.00	gostilna Hafner v Gornji vasi	Jubilejni koncert pevsko-instrumentalne skupine KPD „Drava“ Žvabek ob njegovi 15-letnici	
Nedelja, 1. 5. 12.00	pri Voglu v Šentprimozu	Vigredno srečanje ob materinskem dnevu; nast. Zdovčeve sestre iz Koprivne (Slovenija)	Društvo upokojencev Podjuna
Sreda, 4. 5. 19.30	Dom v Tinjah	Z odporom preživeti in kaj potem? Predavanje z diskusijo: dr. V. Sima in dr. A. Malle	Dom v Tinjah
Sreda, 4. 5. 15.00	ORF-Theater v Celovcu Sponheimerstr.	Literarni popoldan za mladino s pesnikom Miroslavom Košuto	Dom v Tinjah ORF
Četrtek, 5. 5. 20.00	pri Joklnu v Celovcu Badg. 7	Medkulturni večer	
Sobota, 7. 5. 20.00	pri Cingelcu na Trati pri Borovljah	Srečanje rožanskih moških pevskih zborov; sod.: Vaščan pojo, adiški fantje, MoPZ Bilka, MoPZ Borovlje	SPD „Borovlje“
Sobota, 7. 5. 19.30	pri Kovaču na Obirskem	Praznovanje dvajsetletnice Obirskega ženskega okteta; koncert z duom „Do“ in ples z ansambлом „Duo Vedrina“	SPD „V. Polanšek“
Sobota, 7. 5. 20.00	v farni dvorani v Šmihelu	Filmski večer – „Govorice“, „Uklenjeni Prometej“, „Karavanke“	„film mladje“, KDZ
Sobota, 7. 5.	v ljudski šoli v Žitari vasi	Folklorni večer – 15 let folklorne dejavnosti	SPD „Trta“
Sobota, 7. 5. 16.00	v kulturnem domu v Dobri vasi	Materinski dan igra „Pepelka“ in zbor najmlajših	SPD „Srce“
Sobota, 7. 5. 20.00	v farni dvorani v Pilberku	„Županova Micej“ (po A. T. Linhartu) ob 20-letnici Odra 73 – premiera	SPD „Edinost“, Oder 73
Nedelja, 8. 5. 20.00	v farni dvorani v Pilberku	„Županova Micej“ (po A. T. Linhartu) ob 20-letnici Odra 73	SPD „Edinost“, Oder 73
Sreda, 11. 5. 19.30	Dom v Tinjah	Okrogla miza – V razdvojitvi Sprašuje dr. Andrej Moritsch	Dom v Tinjah
Četrtek, 12. 5. 10.30	pred gostiščem Škubci na Suhi	Otroški dan (pribl. do 17.00)	
Nedelja, 15. 5. 14.30	v Domu glasbe v Celovcu	Carl Orff: Carmina Burana	

RAZSTAVE

CELOVEC

- Kulturno društvo „Pri Joklnu“ – razstava Behzada Hadžiahmetovića in Franca Schecka; vernisaža 21. 4. ob 20.00 (do 5. 5.)
- Galerija v avli Univerze Celovec – Andrej Trobentar „Atraktor“, sprana tempera (do 11. 5.)
- Galerija Slama, Benediktinerplatz 3 – Janez Bernik, vernisaža 3. 5. ob 20.00, odprl bo Zoran Križnik (do 28. 5.)

SEMSLAVČE

- Galerija Rožek Šikoronja – Johannes Zechner – rustika, skulpturne risbe in kolaži; Odprto od srede do nedelje med 15. in 18. uro

KSSŠD – Klub slovenskih študentk in študentov na Dunaju

Mlada mani-fešta Koroških Slovencev na Dunaju

29. aprila 1994, ob 20.00 v Plečnikovi cerkvi/Hl. Geist Kirche
Herbststraße 82, 1160 Dunaj

Pesem upanja obredi svetovnih verstev Koncert zboru Rož Zborovodja: Lajko Milisavljevič Allabu Ekber – Alah je največji, Jom Kippur – Dan sprave, Boženstvenna liturgija – Božja liturgija Misa Criolla – Kreolska maša
30. aprila 1994, 13.00 – 20.00 – Frauenkommunikationszentrum Windmühl-gasse 26, Dunaj. **Lutke** – Otroška lutkovna skupina SKD Celovec – „Radovedni slonček“ lutkovna pravljica. **Glasba** – Dunajski fantje (zborovsko petje), Sekstet iz Borovelj (zborovsko petje), Les trois arts (funk) in Jani Oswald, Andreja Wuzella (klavir), Klubaši berejo iz „Smrt samokruhnosti“. **Kabaret** – Gledališka skupina SPD Borovlje Martin Krpan (glasba: Roman Verdel). **Diskusija** – Kulturpolitik – Politik durch Kultur? **Koncert:** Tschuschenkapelle. **Filmi:** Govorice, Karavanke, Še upanje, Vklenjeni Prometej, Tevžej **Razstava:** Frin, Ivan Klarič, Oliver Marčeta, Tanja Prušnik, Ana Starman, Niko Sturm

Dom v Tinjah
vabi na predavanje z diskusijo

Z odporom preživeti in kaj potem?

O nekaterih aspektih partizanstva na Koroškem in o manjšinski politiki v prvih mesecih po osvoboditvi.

Predavata: univ. as. dr. Valentin Sima, UNI Celovec in dr. Avguštin Malle, Slovenski znanstveni inštitut. Diskusijo vodi univ. prof. dr. Andrej Moritsch

Dom v Tinjah
vabi k okrogli mizi na temo:

V razdvojitvi

v sredo, 11. maja, ob 19.30

Na vprašanja o odločilnih zarezah v najnovejši zgodovini koroških Slovencev odgovarjajo narodnopolitični akterji časa.

Sod.: dv. sv. dr. Valentin Inzko, dekan Kristo Srienc, župnik Tomaž Holmar, Milena Gröblacher in Tonči Schlapper.

Vodi: univ. prof. dr. Andrej Moritsch

Brnčani gostovali v Prekmurju

Igralska skupina SPD „Dobrač“ z Brnce je po posredovanju uslužbenca slovenskega generalnega konzulata Štefana Korena in na povabilo Kulturnega društva „Sandor Petöfy“ gostovala konec minulega tedna z „Butalci“ v Dobrovniku pri Lendavi. Sprejem in bivanje pri madžarski narodni skupnosti, sta za vse bila veliko doživetje. Svoje je prispevalo tudi srečanje s krajevnim župnikom Francem Krampačem, ki je bil več let vzgojitelj v

Haimlingerju in še danes živo spremlja življenjski utrip svojih rojakov na Koroškem.

Brnške igralce je spremljal tajnik Slovenske prosvetne zveze Janko Malle. V pogovorih z zastopniki mnadžarske narodne skupnosti, med drugim s poslanko manjšine v slovenskem državnem zboru Mario Pozsonec, je bilo domenjano tesnejše sodelovanje med obema manjšinama.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKÉ ODDAJE
18.10–19.00

Četrtek, 28. 4. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 29. 4. Kulturna obzorja

Sobota, 30. 4. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 1. 5.

6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – Duhovna misel (Dorica Lepushitz, Brnca)

18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 2. 5. Dijaki iz Slovenije – Slovenska koroška mladina: Slovenci dveh vrst?

Torek, 3. 5. Partnerski magazin

Sreda, 4. 5. Društva se predstavljajo

Večerna 20.05–22.00 Slovenski kulturni teden v Feldkirchnu

Obirski ženski oktet
vabi na
praznovanje

dvajsetih let
svojega obstoja
(1974 – 1994)

z zaključnim koncertom

Koncert s kvartetom „Do“
in ples z ansambлом
„Duo Vedrina“

v soboto, 7. maja ob 19.30
pri Kovaču na Obirskem

Dober dan, Koroška

Nedelja, 1. 5. 1994, ORF 2, 13.00!
Ponedeljek, 2. 5. 1994, TV SLO 1, 16.20

Predvidoma s sledečimi prispevki

- Po političnih spletkah zadnjih tednov: Kako naprej v deželni vladi?
- „Mlada mani-fešta“: za vrnitev h koreninam – slovenski študenti na Dunaju spoznavajo slovensko kulturo
- Roma in Sinti: Priznana, a nepoznana narodnost
- 15. srečanje otroških in mladinskih zborov
- Avstrijski nogometni pokal: Slovenski atletski klub – Admira Wacker
- Pred premiero srednjeveške kantate „Carmina Burana“ v Celovcu: 150 slovenskih pevcev in pevk se vestno pripravljajo

Slovenski vestnik čestita!

Gospodu **Juriju Maleju** iz Sel za 80. rojstni dan;
 gospe **Katarini Pegrin** iz Sel za 91. rojstni dan;
 gospodu **Nužiju Dovjaku** iz Sel za osebni praznik;
 za osebna slavlja **Heleni Karničar** in **Rozi Stefitz** z Lovank, **Ani Hašej** iz Kokij, **Zofiji Sadjak** iz Podjune, **Katarini Picej** iz Nagelč, **Katarini Lipuš** s Palznice in **Georgu Haudeju** iz Prible vasi;
 gospodu **Jörgu Errenstu** za rojstni dan;
 gospodu župniku **Florijanu Zergoju** iz Kazaz za rojstni dan;
 gospe **Citi Smrtnik** z Obirkega za rojstni dan;
 gospe **Antoniji Wieser** iz Slovenjega Plajberka za življenjski jubilej;
 gospodu **Johannu Schumniku** iz Kazaz za rojstni dan;
 gospe **Lenčki Tschenko** iz Spodnjih Libuč za okrogli jubilej;
 za osebne praznike **Haraldu Scheinu**, **Marici Maček**, **Hermannu Kresniku**, **Juriju Mačku**, **Irmini Maček**, **Rudiju Enziju** in **Nastasiji Picej** iz Čirkovč;
 gospodu **Juriju Krassnigu** iz Grabalje vasi za god;
Mariji in **Jožetu Karicelj** iz Polene za srebrno poroko;
Milki in **Hermannu Stantschko** za srebrno poroko;
 gospodu **Albinu Pečniku** s Pečnice za življenjski jubilej;
 gospe **Leni Tischler** za 98. rojstni dan;
 gospodu **Juriju Ojstru** z Obriskega za dvojni praznik;
Andreji Müller iz Kozen-tavre za rojstni dan;
 gospodu **Juriju Kukežu** za 85. rojstni dan in god;
 gospe **Katarini Kölich** za rojstni dan;
 za osebne praznike **Toniju Krušicu** iz Velinje vasi, **Mici Ettinger** iz Spodnjih Jezerc in **Anči Wolf** iz Šentjakoba;
 gospodu **Franciju Krušicu** iz Velinje vasi za rojstni dan;
 gospe **Marici Hartmann** iz Celovca, ravnateljici Mohorjevi ljudske šole, za rojstni dan.

MePZ „Peca“ bo gostoval v Ameriki

Op. ur. Glasila: Mešani pevski zbor „Peca“ bo nastopil tudi na Družinskem festivalu v Indianapolisu, kot poroča Marija Barbarich na drugem mestu današnjega Glasila.

Letos obhaja Slovensko kulturno društvo Globasnica svojo 90-letnico obstoja. Temu primerno bodo potekale tudi prireditve v znamenju tega visokega jubileja. Višek pa bo prav gotovo turneja po Ameriki in izdaja lastne kasete.

Že 35 let obstaja MePZ „Peca“ in navdušuje prijatelje petja s svojimi pesmimi. Čez 30 let je zbor uspešno vodil priznani domačin Janez Petjak. Z njim je zbor gostoval v neštetih krajih Avstrije, bivše Jugoslavije in Italije. Seveda je neštetokrat tudi olepšal razne prireditve v domačem kraju.

Pred nekaj leti pa je zbor prevzel mladi zborovodja magister Stanko Polzer. Požrtvovalno se novi zborovodja zavzema za kakovost petja. Da je dejansko uspešen, je zbor že dokazal na nastopih v Sloveniji, Gradiščanski in tudi v globalni občini. Seveda pa je bilo največje presenečenje za vseh 47 članov zboru, da so gostovali v raznih velemedstih Amerike, kot so Cleveland, Chicago, Indianapolis, Pittsburgh in Washington.

Smrt „tinjskega strica“

Pred nedavnim (20. aprila 1994) je za rakom umrl Martin Sečnjak, bolj znan kot tinjski stric. Pokojni se je rodil 3. oktobra 1913 v Vovbrah in je v teku svojega življenja služil na mnogih krajih. Bil je vesten in marljiv, moč pokončnega, prijetnega in vedrega značaja. Zadnja leta je Martin Sečnjak, ki je doživel, občutil in preživel mnogo trdega, preživel pri nečaku v tinjskem domu, kjer je za rekreacijo opravljal majhna dela. Zelo rad se je udeleževal potovanj, med drugim tudi Vestnikovih hitov. Pri enem takih potovanj lani jeseni, ko je družba bila namenjena na martinovanje v ormoški kraj, je bil v prometni nesreči težko ranjen in od tedaj priklenjen na posteljo. Poškodbam se je pridružil rak, kateremu mu je končno podlegel. Pogreb rajnega tinjskega strica je bil v soboto, 23. aprila, na tinjskem pokopališču.

Johannes Zechner razstavlja v galeriji Šikoronija

Enainštiridesetletni slikar, doma iz Celovca, ima za seboj že porecej razgibano umetniško pot. Čeprav živi in dela na Dunaju in v Londonu, pa je razstavljal že v New Yorku, Parizu, Düsseldorfu, Londonu, Cannesu, Leverkusnu, po vsej Avstriji in seveda tudi na Koroškem.

Ob vernisaži je spregovoril

tudi slikar in pesnik Gustav Januš, ki je navezal na njuno dolgoletno prijateljstvo in na Zechnerjev način gledanja na živo in mrvto naravo.

Kolaže, povečini iz embalažnega materiala, ki je poslano in spremenjeno, predloča možnosti duhovne nadgradnje iz prazne in gole osnove.

S.W.

Johannes Zechner, o katerem je spregovoril Gustav Januš

Niz nastopov zboru „Rož“

Kar dvakrat je v preteklih dneh zbor „Rož“ gostoval s koncertom „Ponižani in razžaljeni“ po Koroškem. V sredo, 20. aprila, je v okviru kulturnih dni koroških Slovencev nastopil v trškem Amtshofu in navdušil številno publiko, v nedeljo, 24. aprila, pa je na povabilo krajevnega katoliškega ženskega gibanja pel v Dellachu v Dravski dolini. Tudi ta nastop je v obojestransko za-

dovoljstvo zelo dobro uspel. Koncert „Ponižani in razžaljeni“ je brezdvomno uspešnica zboru „Rož“, ki bo, kot stvari kažejo, z njim še nastopal.

V petek, 29. aprila, pa bo v okviru mlade manifeste koroških Slovencev na Dunaju ob 20. uri gostoval s Pesmimi upanja (obredi svetovnih verstev) v Plečnikovi cerkvi/Hl. Geist Kirche v Herbststraße (16 okraj).

Na mnoga leta

„Čej so tiste steze, k' so učaseh prej b'le ...“

Take in podobne misli so se verjetno porajale slavljenču Albiju Petschnigu na Pečnici pretekli teden, ko je ob svojem 60. rojstnem jubileju bil deležen velikega slavlja. Cerkvene pevke in pevci ter njegovi pevski tovariši društvenega moškega zboru so se s pesmijo in besedo oddolžili za njegovo dolgoletno sodelovanje v obeh zborih. Že kot mlademu „fantu od fare“ se je Albiju porodila ljubezen za slovensko pesem in kmalu je s svojim občutno milim, a gromovitim basom postal stebel moškega zboru. Zaposlil se je pri železnici, si ustvaril svoje domače gnezdece nad vasjo in si poiskal družico Roziko onstran Kaaravank, ki mu je rodila dvoje otrok. Tesno je ostal povezan z domačo zemljo, s svojim rodом, saj se je med prvimi pridružil „Baškim fantom“, sodeloval na neštetih prireditvah tu in onstran Karavank ter žrtvoval veliko prostega časa za vaje. Veselo je donel njegov glas ob slavlju kakega življenjskega praznika njegovih rojakov, kar prevečkrat pa je zvenel otožno, žalostno, kadar je pospremljal nekoga iz naše srede, morda celo iz ožjega prijateljskega kroga, na njegovi zadnji poti. Tokrat je seveda vladalo v Lesjakovi gostilni,

kamor je vabil jubilar, eno samo veselje. V „oficialnem“ delu so spregovorili društvena predsednica Anelka Lesjak in predstavnik obeh zborov – od vseh je bilo slišati veliko pohvalnih besed, pa tudi nekaj hudomušnih stihov je šlo na Albijev rovaš. Celovski kulturni centrali sta mu po zastopnikih izročili čestitke ter mu v zahvalo za skoraj polstoletno kulturno delovanje predala priznanje in spominsko plaketo. S kratkimi, a prisrčnimi besedami se je slavljenec zahvalil vsem navzočim za izkazano čast ter s „kačjo slino“ (lastne proizvodnje) pričel z bohotno gostijo. Med vrsto daril, ki jih je sprejel, mu je bil z „nočno pošto“ dostavljen tudi naddimenzionalni paket, ki pa je poleg neštetih zabojev končno vseboval le ličen spomin – majhen lesen sodček. Tako ni manjkalo smeha, petja in prijetne družabnosti ob veselih višah harmonike. V številni družbi sta bila tudi župnik Jurij Buch in bivši ledinski šolski upravitelj ter organist Karl Samonig. Zdanaj je že ur'ca odbila polnoč, ko so se poslavljali zadnji gostje.

Še enkrat vse dobro Albiju Petschnigu in na mnoga zdrava leta!

F.Č.

Iz ženskega vidika

Vso pozornost moškim?

piše Štefka Vavti

Če ženske govorijo o svojih odnosih do moških oziroma svojega moža, najdemo pri občutkih in dogodkih, ki jih opisujejo, vedno spet podobne vzorce. Najvažnejši je ta, da si vsaka ženska želi boljši in intenzivnejši odnos do moža oziroma moškega, ki ga ljubi. Pri tem pa ji ostane le resigniranost, ker se vedno spet znajde v vlogi „terapevte“, ki bi morala prevzeti vse „delo na razmerju“ (Beziehungsarbeit). Večina žensk je namreč prepričana, da moškim daje več pozornosti in občutkov, kot jih leti vračajo.

Ameriška avtorica Shere Hite, ki je dolga leta bila aktivna v ženskem gibanju in veliko raziskuje in publicira na temo: ženska in moška seksualnost, odnosi med spoloma ipd., ima za enega največjih problemov, ki se porajajo med spoloma, prav to čustveno zadržanost moškega do ženske. Moški sicer ni agresiven, vendar pa gradi med seboj in okoljem (zlasti še žensko, s katero je povezan v razmerju) zidove, ki se zdijo neprodorni in imajo tako gledano v prvi vrsti nalogo, da partnerja ne pustijo (pre)blizu. V praksi se kaže problem takole: Po fazi zaljubljenosti (avtorica jo imenuje tudi „fazo lovenja“) v kateri se moški zanima za vse, kar ženska dela, misli... je pozoren in šarmanten – se stvar hitro obrne. Moški postane v svojem ravnanju ambivalenten, tako da mora ženska stalno ugibati, kaj sploh (še) čuti ali misli... S tem pa je prisiljena, da več časa potroši za premišljevanje o tem, kaj je pravzaprav z moškim/ možem, vedno manj pa ji ostane časa in priljubljenosti za izživiljanje lepih ljubezenskih občutkov. Ni čuda, da v tej fazi pride do frustracij, ki marsikatero žensko zapeljejo k prilagodljivosti, samo da bi spet enkrat čutile možjevo ljubezen. Pri tem ženske velikokrat naredijo napako, da povsem pozabijo nase, na svoje potrebe in občutke in na svojo osebnost. Konstruktivnejša rešitev problema: Namesto da s svojimi mislimi in ravnanjem stalno krožite okoli najdražjega, raje storite kaj dobrega sebi in skrbite za to, da (p)ostanete samozavestne in zveste same sebi.

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30, 33, 34 in 40, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig, Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za pensioniste 280 šil.); za Slovenijo 1500 SIT.

Vsa čast slovenskim nogometašem

Kljub porazu proti prvoligašu se je SAK z dostojanstvom poslovil iz pokalnega tekmovanja. Sedaj velja vsa pozornost koroškemu prvenstvu in naslednji tekmi proti VSV!

SAK – Admira Wacker

0:2 (0:0)

SAK: Preschern, Savić (Pihorner), A. Sadjak, Pappeler, Blajs, Šmid, M. Sadjak, Wölbl, Vrabac, Lippusch, Urschitz (Petschenig)
(nad 2000 gledalcev)

Čeprav se sanje o povzdigu v polfinale niso uresničile, razočaranje nad porazom ni bilo preveliko, kajti slovenski nogometaši so se z borbeno in izvrstno tekmo poslovili iz pokalnega tekmovanja.

V prvem polčasu je Admira imela več od tek-

me (to je bilo pričakovati), vendar brez posebnih možnosti za gol. V 52. minuti pa je uspel Admiri prvi gol. Nato so izvrstno zaigrali domačini. Dejansko ni bilo opaziti razlike med moštvoma. SAK je imel nekaj lepih priložnosti, vendar je manjkalo kanček sreče.

Na žalost je tokrat nekoliko slabše igral Dinko Vrabac, od katerega smo si vsaj pri podajah in standardnih situacijah pričakovali več, v drugem polčasu pa se je poškodoval tudi **Rane Savić**, ki so ga po tekmi izvolili za najboljšega igralca dneva (sponzor pokalnega tekmovanja SNICKERS mu je v ta namen podaril zlatnik v vrednosti 5000 šil.).

Ko so SAK-ovci igrali na vse ali nič, pa so proti

koncu tekme iz protinapada prejeli še drugi gol.

Seveda so bili igralci po tekmi nekoliko razočarani, ker so videli, da tudi prvoligaš Admira kuha le z vodo.

Trener dr. Ivan Ramšak je bil zadovoljen s svojimi varovanci in takoj že mislil na prihodnjo tekmo proti VSV. Apeliral je na navijače, da pridejo tudi v nedeljo v Trnjo vas in igralcem pomagajo v boju za naslov koroškega prvaka.

Izčrpani in umazani ob koncu igre

V Velikovcu dve točki, a nič več

Velikovec – SAK

0:2 (0:1)

SAK: Preschern, Savić, A. Sadjak, Pappeler, S. Sadjak, M. Sadjak (46. Wölbl), Vrabac, Blajs, Petschenig, Lippusch (65. Pihorner)
Pod 19: 1:3 (F. Sadjak, Bošnjak, Urschitz)

Gotovo si je marsikdo pričakoval proti zadnjemu na lestvici višjo zmago, vendar so igralci SAK, ki so večinoma bili z mislimi že pri pokalni tekmi, morali kmalu spoznati, da proti Velikovcu ne bo tako enostavno. Kljub nesrečnemu avtogolu že v 12. minuti Velikovčani niso pustili in z borbeno tekmo prišli predvsem v prvem polčasu do nekaj lepih priložnosti. V drugem polčasu, ko so Velikovčani nekoliko pojemale moči, pa je imel tudi SAK nekaj dobrih

priložnosti, vendar šele v 78. minuti je **Simonu Sadjaku** uspelo poslati žogo v nasprotnikova vrata.

Tokrat sta od začetka igrala Simon Sadjak, ki je bil eden najboljših na igrišču, in Christian Petschenig, ki je še v jesenskem delu prvenstva igral v Velikovcu. Oba mlada igralca sta se trenerju zahvalila za zaupanje z borbenostjo in veliko prizadevnostjo.

Ob koncu je bilo soglasno mnenje igralcev: **Važni sta obe točki!**

Rade Savić, najboljši dneva

Bila je napeta in težka borba ...

Košarka

SAK – mladinci zmagujejo

SAK – BAU Egger **81:52 (43:15)**

Tudi BAU Egger, eno najmočnejših moštev v tej skupini ni več v stanju, da bi resno ogrožal mlade slovenske košarkarje.

Predvsem v prvem polčasu so naši igrali zelo sproščeno in jasno povedli. V drugem polčasu je nasprotnik imel nekoliko več od igre, vendar jasna zmaga SAK nikoli ni bila v nevarnosti.

Janez Tomc 34, Najc Jager 17, Marko Holešek 10. Tomaž Jager 8, Martin Majhen 5, Tomi Hribernik 3, Marko Kuežnik 4, Stojan Vavti.

Wolfsberg – SAK

79:44

Janez Tomc 29, Nejc Jager 8, Tomaž Jager, Tomi Hribernik 7, Marko Holešek 22, Stojan Vavti 4, Martin Majhen 4.

Zopet jasna zmaga in ko si nasprotnik iz Wolfsberga ni znal športno pomagati, se je izkazal s tem, da je na nekulturen in nesporten način skušal spraviti slovenske košarkarje iz koncepta, kar pa jim ni uspelo.

Tudi šolarji SAK ostajajo naprej neporaženi!

HS I Beljak – SAK

40:58

Tomaž Jager 31, Stojan Vavti, Luka Korošec, Marko Kuežnik, Marko Prušnik, Lukas Truppe, Mario Messner

Slovenska gimnazija – Treibach **68:16**

V drugi tekmi so dijaki Slovenske gimnazije jasno premagali sovrstnike iz Treibacha. Čeprav je to tekmovanje višjih razredov, v slovenski ekipi sodeluje 5 košarkarjev iz nižjih razredov, 3 pa iz višjih: Tomaž Jager, Filip Ereiz, Nejc Jager, Martin Majhen, Stojan Vavti, Davorin Lempl, Miha in Klemen Kranjc.

SAK – VSV

v nedeljo, 1. 5. 94, ob 16.00 v Trnji vasi!

SAK – Wietersdorf,

4. 5. 94, ob 17.30 v Trnji vasi!

Namizni tenis

Dve visoki zmagi za Sele

Prejšnji teden so Selani igrali v Celovcu proti TTC Gurnitz, kjer so gladko zmagali z 8:2. Točke za DSG Sele so napravili Tone Korenjak 63, Mirko Oraže (2) in Marta Uschnig-Oraže (2) ter dvojica Korenjak/Oraže.

V petek pa so doma imeli v gosteh ekipo ATSV Wolfsberg, katero so visoko premagali z 9:1. Tokrat so točkovali Tone Korenjak (3), Mirko Oraže (3) ter Marta Uschnig/Oraže (2). -Le-ta pa je imela smolo, da je šele v tretjem nizu izgubila z 21:23. Ponovno pa je zmagala dvojica Korenjak/Oraže.

S tem so si že s precejšnjo gotovostjo zagotovili drugo mesto v 2. razredu vzhod.

Tabela:

1. LKH Celovec	17	15	1	1	129:41	31
2. DSG Sele-Zell	17	11	4	2	111:59	26
3. SCA Šentvid	17	11	3	3	104:56	25
4. VST Velikovec	17	7	6	4	96:74	20
5. NTK Bilčovs	17	8	4	5	91:79	20
6. Reko Cel.	17	6	3	8		15
7. ATSV Wolfsb.	17	5	4	8		14
8. Weitensfeld	17	5	3	9		13
9. TTC Gurnitz B	17	5	3	10		12
10. Liebenfels	17	3	2	12		8
11. TTC Gurnitz A	17	0	0	17		0

Koroška liga – veterani – dobro 3. mesto za DSG Sele

Letos so na Koroškem prvenstvu za veterane s skupini vzhod prvič sodelovali tudi Selani. V jesenskem delu sta tekmovala Stane Bec in Mirko Oraže, ki sta s tremi zmagami in tremi porazi dosegla 6 točk. S tem sta zasedla 4. mesto.

Vigredi pa je namesto Beca igral Tone Korenjak. Ker pa v tem delu niso nastopile vse ekipe, sta s štirimi zmagami in dvema porazoma dosegla 8 točk. Tako sta s 7-imi in 5-imi porazi dosegla 14 točk in s tem zasedla dobro 3. mesto.

Tabela:

1. BSK Carinthia	11	1	35:4	22 točk
2. KAC Celovec	11	1	33:9	22 točk
3. DSG Sele	7	5	26:18	14 točk

Ostali rezultati

1. razred D

Sele – Železna Kapla

3:1

Več kot leto so Selani na domačem igrišču še brez poraza in to so ostali tudi tokrat. Tekma je bila sicer dokaj izenačena, Selani so bili le v izrabljanju priložnosti nekoliko boljši. Rezultat ob začetku drugega polčasa je bil 2:0 za Sele, vendar so Kapelčani prevzeli

inicijativo in v 60. minuti jim je uspelo izboljšati rezultat na 2:1. Ko so bili blizu že drugemu голу, pa je Selanom uspel v protinapadu še tretji gol, ki je bil tudi zadnji v tej tekmi. Gole za Selane sta dosegla Igor Maver in Ahim Oraže.

Šmihel – Dobrla vas

0:0

Šentandraž – Globasnica

1:1 (Pasterk)

Podliga vzhod

Bilčovs – ASV

1:1 (Kuess)

30. 4. 1994 – Primerjalna tekma v kickboxu:

Koroška proti Sloveniji

SAK sekcija kickbox, vabi na primerjalno tekmo v kickboxu med slovensko in koroško reprezentanco, ki bo 30. aprila 1994, ob 19.30 uri v športni dvorani Mladinskega doma v Celovcu.

V koroški reprezentanci sta tudi zastopnika SAK, Milan Hribernik in Friedrich Wasserthuerer. Oba sodita med najboljše v Avstriji. Celotno reprezentanco sestavlja iz 11 borcev. Nadalje bodo še tekmovali: Joschi Schmal, Bernhard Tuma, Reinhold Edlinger, IOzet Puzek, Andrey Pinteritsch, Martin Sabith, Pihler, Marian Schoner in Gerald Zimmermann. Primerjalna tekma s Slovenijo se prvič odvija na Koroškem.